RESMİ GAZETE			
Tarihi	29.07.2022	**Sayısı**	31907
Değişiklik Yönetmeliği			
Tarihi		**Sayısı**	
26.06.2025		32938	
05.03.2026		33187	
07.11.2026		33423	

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı' ndan;

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik;

a) Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ile Proje Tanıtım Dosyasının hangi tür projeler için isteneceği ve içereceği konuları,

b) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları,

c) Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamına giren projelerin başvuru, inşaat öncesi, inşaat, işletme ve işletme sonrası izlenmesi, kontrolü ve denetlenmesini,

ç) Çevresel Etki Değerlendirmesi sisteminin çevre yönetiminde etkin ve yaygın biçimde uygulanabilmesi ve kurumsal yapısının güçlendirilmesi için gerekli eğitim çalışmalarını, kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Anons: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, ilgili belediyeler ve muhtarlıklarca yapılan sesli duyuruyu,

b) (Değişik: RG- 26/06/2025 – 32938) Askıda İlan: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, il müdürlüğü, kaymakamlık ve muhtarlıkta bulunan askı ilan yerlerinde yapılan yazılı duyuruyu,

c) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,

ç) Bakanlıkça Yeterlik Verilmiş Kurum/Kuruluşlar: Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu, proje tanıtım dosyası, proje ilerleme raporu hazırlamak ve sunmak için gerekli şartları taşıyan kurum/kuruluşları,

d) Başvuru Bedeli: Ek-2'deki listede yer alan projelerin proje bedeline göre, Bakanlıkça belirlenmiş olan ve başvuru sırasında proje sahibi veya yetkilisi tarafından ödendiğine dair ibrazı gereken tutarı,

e) Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED): Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları,

f) Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası: Ek-3'te yer alan genel format esas alınarak hazırlanan dosyayı,

g) Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Formatı: Gerçekleştirilmesi planlanan ve Ek-1'deki listede yer alan projelerin özelliklerini, yerini, olası etkilerini ve öngörülen önlemleri içeren ve projeyi genel boyutları ile tanıtan ÇED başvuru dosyasının hazırlanması sırasında esas alınacak Ek-3'teki genel formatı,

ğ) (Yürürlükten Kaldırıldı: RG- 05/03/2026 – 33187)

h) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Hazırlanmalıdır Kararı: Ek-2'deki listede yer alan çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projelerin, incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda çevresel etki değerlendirmesi raporu hazırlanmasının gerektiğini belirten Bakanlık kararını,

ı) (Değişik: RG- 26/06/2025 – 32938) Çevresel Etki Değerlendirmesi Proje Alanı: Yapılması planlanan projenin ana ve yardımcı ünitelerinin içerisinde bulunduğu koordinatlarla sınırlandırılan alanı**,**

i) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı: Çevresel etki değerlendirmesi uygulanacak projelere ait çevresel etki değerlendirmesi raporu hakkında Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararı ile, Ek-2'deki listede yer alan çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projelere ait proje tanıtım dosyasının incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucunda ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeyde olduğunun belirlenmesi üzerine, projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,"

j) Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz Kararı: Çevresel etki değerlendirmesi raporu hakkında Komisyonca yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri nedeniyle gerçekleştirilmesinde çevre açısından sakınca görüldüğünü belirten Bakanlık kararını,

k) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu: Ek-1'deki listede yer alan veya Bakanlıkça "Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Hazırlanmalıdır" kararı verilen bir proje için belirlenen özel formata göre hazırlanacak raporu,

l) Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Özel Formatı: Çevresel etki değerlendirmesi raporunun hazırlanmasında esas alınmak üzere; Komisyon tarafından projenin önemli çevresel boyutları ile halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısındaki görüş ve öneriler göz önüne alınmak suretiyle Ek-3'teki çevresel etki değerlendirmesi genel formatında belirtilen ana başlıklar altında ele alınması gereken konuları tanımlayan formatı,

m) Çevresel Etki Değerlendirmesi Süreci: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin çevresel etki değerlendirmesinin yapılması için; başvuru, inşaat öncesi, inşaat, işletme ve işletme sonrası çalışmaları kapsayan süreci,

n) Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi: ÇED sürecindeki iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirileceği sistemi,

o) Duyarlı Yöreler: Çevresel etkilere karşı biyolojik, fiziksel, ekonomik, sosyal ve kültürel nitelikli özellikleri ile duyarlı olan veya mevcut kirlilik yükü çevre ve halk sağlığını bozucu düzeylere ulaştığı belirlenen yörelerle, ülkemiz mevzuatı ve taraf olunan uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli görülen ve Ek-5'te yer alan alanları,

ö) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Denetim: Gerçekleştirilmesi planlanan projeye dair "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı alındıktan sonra inşaat, işletme ve işletme sonrası dönemine ilişkin, kararın verilmesine esas teşkil eden şartlar doğrultusunda yürütülüp yürütülmediğinin tespit edilmesine yönelik çalışmaların bütününü,

p) Entegre Proje: Bu Yönetmeliğe tabi olan, faaliyet konuları veya işlevleri açısından birbirine bağlı ve tamamlayıcı nitelikteki birden fazla faaliyeti kapsayan projeleri,

r) Etki: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin; hazırlık, inşaat ve işletme sırasında ya da işletme sonrasında, çevre unsurlarında doğrudan ya da dolaylı olarak, kısa veya uzun dönemde, geçici ya da kalıcı, olumlu ya da olumsuz yönde ortaya çıkması olası değişiklikleri,

s) Etki alanı: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin işletme öncesi, işletme döneminde ve işletme sonrasında etkilediği alanı,

ş) Halk: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile Türkiye'de ikamet eden yabancıları,

t) Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı: ÇED sürecinin başlangıcından sonuna kadar, halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere paydaş katılım planında detayları belirlenen her türlü etkinliği, (broşür, tanıtıcı film, resmi duyuru, toplantı, bilgilendirme ofisi ve benzeri),

u) İlgili Halk: Gerçekleştirilmesi planlanan projeden etkilenen veya etkilenmesi muhtemel olan halkı,

ü) İl Müdürlüğü: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünü,

v) Kapsam Dışı: Niteliği, prosesi, türü, üretim yöntemi vb. itibariyle, bu Yönetmelikte yer almayan veya bu Yönetmelikte yer almasına rağmen Ek-1 ve Ek-2'deki listelerde belirlenen eşik değerlerin altında planlanan projeleri,

y) Kapsam ve Özel Format Belirleme: ÇED sürecine tabi projeler için halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısından sonra format verme aşamasına kadar yapılacak iş ve işlemleri,

z) Komisyon: Proje için verilecek özel formatın kapsamını belirlemek ve hazırlanan ÇED raporunu inceleyip değerlendirmek üzere Bakanlık tarafından kurulan Komisyonu,

aa) Kümülatif Etki Değerlendirme: Yapılması planlanan projenin, planlandığı alan ile projeden doğrudan etkilenecek alanlar veya kaynaklar üzerinde oluşturabileceği çevresel risk ve etkilerinin; mevcut, planlanan veya proje ile doğrudan ilgisi olabilecek diğer faaliyetlerle birlikte belirlenmesi ve analiz edilmesini,

bb) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Mücbir Sebep: ÇED Olumlu kararı verilmiş olan projeler için bu Yönetmelikte tanımlanmış olan karar geçerlik süresi içerisinde yatırıma başlanılmasına doğrudan engel teşkil edecek; doğal afet, olağanüstü hâl, idari yargı kararları (projenin tamamının yapılmasını etkileyecek şekilde yürütmenin durdurulması/iptal kararı varsa) gibi dıştan gelen fiili bir durumu,

cc) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Özel Format Bedeli: 7'nci ve 24'üncü maddeler kapsamında ÇED başvuru dosyası Bakanlığa sunulan projelerin proje bedeline göre, Bakanlıkça belirlenmiş olan ve ÇED raporu özel formatı verilebilmesi için proje sahibi veya yetkilisi tarafından ödendiğine dair ibrazı gereken tutarı,

çç) Paydaş Katılım Planı: Planlanan projenin tüm aşamalarında, projeden etkilenebilecek veya projeyi etkileyebilecek ya da proje ile ilgisi olabilecek tüzel/gerçek kişilerle (paydaşlarla) ne şekilde, hangi yöntemler ve araçlar kullanılarak iletişim kurulacağının ve bilgilendirme yapılacağının açıklandığı planı,

dd) Proje: Gerçekleştirilmesi planlanan yatırımı,

ee) Proje Bedeli: Proje kapsamında, fiili olarak sahada yapılacak ünitelerin/tesislerin asgari yatırım tutarını (Arazi edinimi, saha düzenlemesi, bina-inşaat giderleri, makine-ekipman ile teçhizat giderleri, kurulum maliyetleri ve benzeri),

ff) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Proje ilerleme raporu: ÇED raporu hazırlanarak ÇED Olumlu kararı alındıktan sonra, komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımın inşaat dönemine ilişkin kaydedilen gelişmeleri içeren raporu,

gg) Proje Sahibi: Projeyi gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişiyi,

ğğ) Proje Tanıtım Dosyası: Çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projeler için Ek-4'te yer alan genel format esas alınarak hazırlanan dosyayı,

hh) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Yatırıma Başlama: Yapılması planlanan proje için alınmış olan ÇED Olumlu kararı sonrasında, karara konu projede yer alan ana veya yardımcı ünitelerinin, mer'i mevzuat kapsamında gerekli izinleri alındıktan sonra inşa faaliyetlerine başlanılmasını veya üretime geçilmesini,

ıı) Yatırım Süreci İzleme: Gerçekleştirilmesi planlanan projeye dair "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı alındıktan sonra, proje ilerleme raporuna göre yapılan değerlendirmeleri, ifade eder.

ii) (Ek: RG- 05/03/2026 – 33187) Muaf: Niteliği, prosesi, türü, üretim yöntemi itibarıyla Ek-1 ve Ek-2'deki listelerde yer alan, ancak işletmeye veya üretime geçtiği tarihte yürürlükte olan, bu Yönetmelikte yer almayan veya bu Yönetmelik hükümlerine göre kazanılmış hakları sebebiyle bu Yönetmelik hükümleri uygulanmayan projeleri,

jj) (Ek: RG- 05/03/2026 – 33187) Özel işleme tabi atık: Atık yönetimi uygulamaları kapsamında özel yönetimi olan atık elektrikli ve elektronik eşyalar, atık pil ve akümülatörler, ömrünü tamamlamış araçlar, ömrünü tamamlamış lastikler, atık yağlar ve bitkisel atık yağları,

kk) (Ek: RG- 05/03/2026 – 33187) Proje revizyon başvuru bedeli: ÇED Olumlu kararı verilmiş olan ve karara esas ÇED proje alanı sınırları içerisinde, kapasite artışı olmaksızın ana ve/veya yardımcı ünitelerinde alansal revizyon planlanan projelerin başvurusu ile ilgili Bakanlıkça belirlenmiş olan ve proje sahibi veya yetkilisi tarafından ödenmesi ve ibrazı gereken tutarı,

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Yetki

MADDE 5- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz" ve "ÇED Raporu Hazırlanmalıdır" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda Ek-2'deki listede yer alan projeler için "ÇED Olumlu" ve/veya "ÇED Raporu Hazırlanmalıdır" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek il müdürlüğüne devredebilir.

(2) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bu Yönetmelik hükümlerine göre ""ÇED Olumlu" kararı" tesis edilmeden önce;

a) Projenin gerçekleştirilmesinin ilgili mevzuat bakımından uygun olmadığının tespiti halinde, ÇED süreci aşamasına bakılmaksızın sonlandırılır. ÇED sürecinin sonlandırıldığı Bakanlık ve il müdürlüğü internet sayfasından ilan edilir.

b) Proje sahibi veya yetkili temsilcisinin talep etmesi halinde ÇED süreci, aşamasına bakılmaksızın sonlandırılır. ÇED sürecinin sonlandırıldığı Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasından ilan edilir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası Hazırlama Yükümlülüğü

MADDE 6- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeleri için, ÇED Başvuru Dosyasını ve ÇED Raporunu, Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeleri için de Proje Tanıtım Dosyasını, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara hazırlatmak, ilgili makama sunulmasını sağlamak ve proje kapsamında verdikleri taahhütlere uymakla yükümlüdürler.

(2) Kamu kurum/kuruluşları, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi sürecinde proje sahiplerinin veya Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların isteyeceği konuya ilişkin her türlü bilgi, doküman ve görüşü vermekle yükümlüdürler.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026- 33187)** Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yöntemi

Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler

MADDE 7- (1) Bu Yönetmeliğin;

a) Ek-1'deki listede yer alan projelere,

b) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) ""ÇED Raporu Hazırlanmalıdır"" kararı verilen projelere,

c) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Kapsam dışı değerlendirilen veya muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya alan genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesinin Ek-1'deki listede yer aldığı projelere, ÇED raporu hazırlanması zorunludur.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Sürecinin Başlatılması ve Komisyonun Kuruluşu

MADDE 8- (1) 7'nci maddede tanımlanmış projeler ile ilgili olarak; proje sahibi tarafından vekâleten yetkilendirilen ve Bakanlıkça verilmiş yeterlik belgesi bulunan kurum/kuruluşlar, Ek-3'te yer alan ÇED genel formatı esas alınarak hazırlanmış ÇED başvuru dosyasını Bakanlığa sunar.

(2) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri genel formata uygunluk bakımından inceler. Bu işlemler 5 iş günü içinde tamamlanır. Ek-3'te yer alan ÇED genel formatına uygun hazırlanmadığı anlaşılan ÇED başvuru dosyası, eksiklikleri tamamlanmak üzere iade edilir. İade edilen ÇED başvuru dosyası 30 takvim günü içinde yeniden sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır. **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Eksikliklerin tamamlanması için verilen 30 takvim günlük süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.

(3) İnceleme sonucunda, başvuru dosyasının Ek-3'te yer alan genel formata uygun hazırlandığına karar verilmesi halinde, Bakanlık tarafından başvuru dosyasındaki bilgiler dikkate alınarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlık yetkililerinden oluşan bir Komisyon kurulur. ÇED süreci içerisinde gerek görülmesi halinde komisyona üye eklenebilir veya çıkarılabilir.

(4) **(Değişik: RG- 26/06/2025 – 32938)** Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığı, ÇED sürecinin başladığı, ÇED başvuru dosyasının halkın görüşüne açıldığı ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin il müdürlüğüne veya Bakanlığa verilebileceğine dair duyuru, Bakanlık ve il müdürlüğü internet sayfasında ilan edilir. Ayrıca il müdürlüğü tarafından askıda ilan, anons ve benzeri şekilde de halka duyurulur.

(5) Bakanlık, halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı amacıyla yapılacak toplantının tarihini ve ÇED raporu özel formatının belirlenmesi için görüş verilmesi gereken nihai tarihi belirten bir yazıyı komisyon üyelerine gönderir. Ek-3'te yer alan genel format doğrultusunda hazırlanmış ÇED başvuru dosyası Komisyon üyelerine gönderilir.

(6) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özelliklerini de dikkate alarak; üniversiteler, enstitüler, araştırma ve uzman kuruluşları, meslek odaları, sendikalar, birlikler, sivil toplum örgütlerini de komisyona dâhil edebilir ve toplantılarına üye olarak çağırabilir.

(7) Komisyonda kurum ve kuruluş temsilcisi olarak görev yapan üyelerin, yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olmaları ve temsil ettikleri kurum/kuruluşların görev alanlarıyla sınırlı olmak üzere görüş vermeye yetkili kılınmış olmaları esastır.

Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı

MADDE 9- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere; Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ve proje sahibi ya da yetkili temsilcisinin katılımı ile Bakanlıkça belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenmesi beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği il müdürlüğü tarafından belirlenen merkezi bir yer ve saatte halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı düzenlenir.**(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Toplantı, Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir. Ayrıca il müdürlüğü tarafından projeden en çok etkilenmesi beklenen yerlerde gerekli yazışmalar yapılarak askıda ilan veya anons yoluyla da halka duyurulur. Toplantıya Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ile proje

sahibi ya da yetkili temsilcisinin katılımının olmaması durumunda toplantı bir defaya mahsus ertelenir ve Bakanlıkça belirlenen yeni bir tarihte toplantı düzenlenir. Yeni tarihte düzenlenen toplantıya Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ile proje sahibi ya da yetkili temsilcisinin ikinci defa katılımının olmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır.

(2) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayımlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az 10 takvim günü önce yayımlatır.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı, il müdürünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda halkın; proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş, öneri ve sorularının alınması sağlanır. Halk tarafından dile getirilen görüş, öneri ve itirazlar toplantı hakkında düzenlenecek tutanakta belirtilir. Toplantı başkanı, katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Proje yeri inceleme ve toplantı tutanakları, bir sureti il müdürlüğünde kalmak üzere son görüş verme tarihine kadar Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemine yüklenir.

(4) Komisyon üyeleri, özel format belirleme öncesinde, projenin planlandığı alanı inceleyebilir, bildirilen tarihte düzenlenecek halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısına katılabilirler.

(5) Halkı, proje ve etkileri hakkında bilgilendirmek, halkın projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından paydaş katılım planı (PKP) hazırlanır. Hazırlanan paydaş katılım planı ÇED başvuru dosyası ekinde sunulur. Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda, yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan halkın bilgilendirilmesine yönelik olarak ÇED süreci boyunca; bilgilendirici broşür dağıtılması, anket, seminer gibi çalışmalar yapılması veya proje ile ilgili internet sitesi hazırlanarak bilgi paylaşılması gibi ilave çalışmalar yapmasını da isteyebilir. Ayrıca Bakanlık tarafından talep edilmesi halinde ÇED süreci içerisinde bu plan güncellenir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Özel Formatının Belirlenmesi

MADDE 10- (1) Komisyon üyesi kurum/kuruluşların görüş ve önerileri ile halktan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda Bakanlıkça ÇED raporu özel formatı hazırlanır.

(2) (**Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** ÇED raporu özel formatı, Bakanlık tarafından format için komisyon üyelerine yazılı olarak bildirilen son görüş verme tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemine yüklenir. Özel format bedeli, son görüş verme tarihinden itibaren ve yatırıldığı tarihteki özel format bedeline göre 30 takvim günü içerisinde yatırılmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Format bedelinin yatırıldığına ilişkin dekontun Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemine yüklenmesinden sonra, Bakanlıkça 7 iş günü içerisinde özel format verilir.

(4) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar özel formatın veriliş tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde ÇED raporunu Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. 1 yıllık süre bitmeden talep edilmesi halinde bir defaya mahsus en fazla 180 takvim günü ek süre verilebilir. Belirtilen süreler içerisinde ÇED raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporunun Bakanlığa Sunulması

MADDE 11- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanan ÇED raporu Bakanlığa sunulur. ÇED raporunun özel formatına uygunluğu ve belirlenen çalışma grubunda yer alması gereken meslek uzmanlarınca hazırlanıp hazırlanmadığı hakkındaki inceleme Bakanlık tarafından 7 iş günü içinde sonuçlandırılır. ÇED raporunun özel formatına uygun olmadığı ve/veya belirlenen çalışma grubunca hazırlanmadığının anlaşılması halinde

ÇED raporu iade edilir. İade edilen ÇED raporunun eksiklikleri tamamlanarak 30 takvim günü içerisinde Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Süresi içerisinde sunulmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır. ÇED raporunun tamamlanması için verilen 30 takvim günlük süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.

(2) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bakanlıkça verilen özel formata uygun hazırlandığı tespit edilen ÇED raporu hakkında görüşlerinin alınması amacıyla, toplantı tarihini ve yerini belirten bir yazı ile komisyon üyeleri komisyon toplantısına davet edilir. Bakanlığa sunulan ÇED raporu, komisyon üyelerine gönderilir.

(3) **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve ÇED raporunun halkın görüşüne açıldığı, Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasından ilan edilir. Ayrıca il müdürlüğü tarafından askıda ilan veya anons yoluyla da halka duyurulur.

(4) İlgililer, ÇED raporunu ilan edilmesinden itibaren rapor hakkında görüş ve önerilerini Bakanlığa veya il müdürlüğüne bildirebilirler. İl müdürlüğüne bildirilen görüşler Bakanlığa iletilir. Bu görüşler komisyon tarafından dikkate alınır ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından son şekli verilen ÇED raporuna yansıtılır.

Komisyonun Çalışma Usulü ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporunun İncelenmesi

MADDE 12- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Komisyon, toplantı günü ve saatine kadar görüşünü yazılı olarak bildiren üyeler dâhil salt çoğunluk ile toplanır. Komisyon üyeleri, temsil ettikleri kurum/kuruluşu ilgilendiren konulardaki yetki, görev ve sorumlulukları çerçevesinde görevlendirilirler ve kurum/kuruluşları adına görüş bildirirler. Komisyon başkanı toplantıda üyelerden görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Yazılı görüş veren kurum/kuruluş temsilcilerinin sonraki toplantılara katılmamaya ilişkin istemleri Komisyon başkanınca değerlendirilir. **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Komisyon üyesi kurum/kuruluşlar, görüşlerini ayrıca Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemine de yükler.

(2) İnceleme değerlendirme toplantı tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde görüş bildirmeyen kurum/kuruluşun görüşü olumlu kabul edilir. Görüş bildirmek için ilave süreye ihtiyaç duyulması halinde talep ilgili komisyon üyesi tarafından yazılı olarak Bakanlığa iletilir. Kurum/kuruluşların ilave süre talepleri Bakanlık tarafından dikkate alınır.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Proje sahibi ya da yetkili temsilcisi ile Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar, komisyon üyelerini bilgilendirmek için toplantılarda hazır bulunurlar. Proje sahibi ya da yetkili temsilcisi ile Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların hazır bulunmaması durumunda toplantı bir defaya mahsus ertelenir ve Bakanlıkça belirlenen yeni bir tarihte toplantı düzenlenir. Yeni tarihte düzenlenen toplantıya proje sahibi ya da yetkili temsilcisi ile Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların ikinci defa hazır bulunmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır. Gerekli hallerde komisyon toplantıları elektronik ortamda video konferans ve benzeri yöntemle de yapılabilir. Toplantının düzenlenme şekli komisyon üyelerine gönderilen davet yazısında belirtilir.

(4) Komisyon, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, konusu itibarıyla Bakanlıkça ya da Bakanlıkça yeterlik verilmiş özel veya kamuya ait kurum/kuruluşların laboratuvarlarınca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir.

(5) Su, toprak ve benzeri analizlerde, tartışmalı durum olması halinde şahit numuneye başvurulabilir. Bu işlemlerin sonuçlarını Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar Bakanlığa sunmakla yükümlüdürler.

(6) Komisyon gerekli görürse, görevlendireceği üyeleri aracılığı ile projenin gerçekleştirilmesi planlanan yerde ve benzer tesislerde inceleme yapabilir.

(7) ÇED raporunda önemli eksiklik ve yanlışların görülmesi durumunda Komisyon, bunların giderilmesini Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan veya ilgili kurumlardan ister. Bu durumda, inceleme ve değerlendirme süreci durdurulur. Eksiklikler tamamlanmadan veya gerekli düzeltmeler yapılmadan Komisyon çalışmalarına devam edilmez.

(8) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar süreci durdurulan projelerde 180 takvim günü içerisinde eksiklikleri tamamlamak veya gerekli düzeltmeleri yapmakla yükümlüdür. Belirtilen süre içerisinde ÇED raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.

(9) **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların ÇED raporunda gerekli görülen düzeltmeleri yapıp yeniden Bakanlığa sunmasından sonra; toplantı tarihini ve yerini belirten bir yazı ile komisyon toplantıya çağırılır. Toplantının yapılması ile birlikte inceleme ve değerlendirme süreci kaldığı yerden işlemeye başlar.

(10) Birinci toplantıda ÇED süreci durdurulmuş olan ve dokuzuncu fıkradaki şartları sağlayarak süreci kaldığı yerden tekrar başlatılan projelerde;

a) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) ÇED raporu içerisinde yapılan düzeltmenin Komisyonun ikinci toplantısında yeterli bulunmaması halinde süreç durdurma işlemi 1 kez daha yapılabilir. İkinci süreç durdurma işleminden sonra eksiklikleri tamamlanmış ÇED raporunun 90 takvim günü içerisinde Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Sunulmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır.

b) İkinci süreç durdurma işleminden sonra (a) bendinde verilen sürede ÇED raporunun Bakanlığa sunulması halinde, istenilen çalışmaların yapılıp yapılmadığının tespiti için son kez (üçüncü kez) komisyon üyeleri toplantıya çağrılır. Bu durumda yapılacak komisyon toplantısında raporda yapılan düzeltmelerin yeterli bulunması halinde ÇED raporuna son şekli verilir. Yeterli bulunmaması halinde yeni bir komisyon toplantısı yapılmayacağı tutanak altına alınır ve ÇED süreci sonlandırılır.

(11) Komisyon tarafından, inceleme ve değerlendirme toplantıları sırasında;

a) ÇED Raporu ve eklerinin yeterli ve uygun olup olmadığına,

b) Yapılan incelemelerin, hesaplamaların ve değerlendirmelerin yeterli düzeyde veri, bilgi ve belgeye dayandırılıp dayandırılmadığına,

c) Projenin çevreye olabilecek etkilerinin kapsamlı bir şekilde incelenip incelenmediğine,

ç) Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin yer alınıp alınmadığına,

d) Halktan gelen görüş ve önerilere çözüm getirilip getirilmediğine, ilişkin inceleme ve değerlendirmeler yapılır.

(12) Fiziki ortamda katılım ile gerçekleştirilen toplantılarda, toplantı sonucunu belirten tutanak Bakanlık tarafından düzenlenir ve komisyon üyeleri tarafından imza altına alınır. Toplantının video konferans ve benzeri yöntemler ile elektronik ortamda yapılması halinde ise; yazılı görüş bildiren veya uzaktan erişim ile katılım sağlayan kurum/kuruluşları ve toplantı sonucunu belirten tutanak Bakanlık tarafından düzenlenir.

Komisyon Tarafından İncelenerek Son Şekli Verilen Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ve İlgili Dokümanların Bakanlığa Sunulması

MADDE 13- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporu, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından komisyon toplantılarının

sona erdirilmesinden sonraki 10 takvim günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Belirtilen süre içerisinde ÇED raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.

(2) Sunulan raporda eksiklik tespit edilmesi durumunda rapor iade edilir. İade edilen rapordaki eksikliklerin iade tarihinden itibaren 60 takvim günü içerisinde tamamlanmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır. Son şekli verilen ÇED raporunun tamamlanması için verilen 60 takvim günlük süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz Kararı

MADDE 14- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya il müdürlüğü tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile 10 takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED raporu ve eklerinin proje sahibinin taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve taahhüdü imzalayan yetkilinin noter onaylı imza sirküleri ile onaylı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi 5 iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Belirtilen belgelerin tamamlanması için verilen 5 iş günlük süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder. Kamu kurum/kuruluşlarından noter onaylı imza sirküleri ile onaylı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi istenmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen belgeler, süresi içerisinde gerekçesi belirtilmeden sunulmaz ise projenin ÇED süreci sonlandırılır.

(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı verir. Verilen karar görüşü alınan komisyon üyesi kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara bildirilir. **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** ÇED Olumlu" kararı verilen projelerde, ilgili kurum/kuruluşların da kendi mevzuatı kapsamında izin işlemleri ile izleme ve denetim faaliyetlerini gerçekleştirme sorumluluğu bulunmakta olup komisyon üyesi kurum/kuruluş görüşlerindeki hususlara/taahhütlere aykırı işlem yapıldığının ilgili kurum/kuruluş tarafından Bakanlığa veya ilgili il müdürlüğüne bildirilmesi halinde 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre ayrıca işlem tesis edilir.

(4) Proje için verilen "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı, karar tarihinden itibaren Bakanlık ve il müdürlüğü internet sitesinde süresiz, askıda 30 takvim günü ilan edilerek halka duyurulur.

(5) "ÇED Olumlu" kararı verilen proje için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır.

(6) Yatırıma başlanılmamış olan projeler için verilen ÇED Olumlu kararları, proje sahibinin talebi ve talebin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ön İnceleme ve Değerlendirme Yöntemi

Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler

MADDE 15- (1) Bu Yönetmeliğin;

a) Ek-2'deki listede yer alan projeler,

b) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) Kapsam dışı değerlendirilen veya muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi Ek-2'deki listede belirtilen projeler, için proje tanıtım dosyası hazırlanması zorunludur.

Başvuru ve İnceleme

MADDE 16- (1) 15 inci maddede tanımlanmış projelerin çevresel etkilerinin incelenmesi amacıyla, proje sahibi tarafından vekâleten yetkilendirilen ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş olan kurum/kuruluşlar tarafından; Ek-4'te yer alan formata göre proje tanıtım dosyası hazırlanır. Hazırlanan proje tanıtım dosyası, proje tanıtım dosyasında ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelerin doğru olduğunu belirtir proje sahibince onaylı taahhüt yazısı ile başvuru bedelinin ödendiğine dair dekontla birlikte Bakanlığa sunulur.

(2) Bakanlık, proje için hazırlanan proje tanıtım dosyasını Ek-4'te yer alan format çerçevesinde 5 iş günü içinde inceler. Formata uygun hazırlanmadığı tespit edilen proje tanıtım dosyası, tamamlanmak üzere iade edilir. Eksiklikleri tamamlanan dosya 15 takvim günü içinde yeniden Bakanlığa sunulur. Sunulmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır. Formata uygun hazırlandığı tespit edilen proje tanıtım dosyasına konu proje ile ilgili ÇED inceleme değerlendirme süreci başlatılır.

(3) **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Formata uygun hazırlandığı tespit edilen ve Bakanlıkça proje yeri incelemesi yapılarak ÇED inceleme ve değerlendirme süreci başlatılan projelerde;

a) Kurum/kuruluş görüşü alınmasına ve toplantı düzenlenmesine gerek duyulmaması, hazırlanan dosyanın yeterli bulunması ve benzeri durumlarda, Bakanlık tarafından 15 iş günü içinde ÇED inceleme ve değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilir.

b) Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde, dosyadaki bilgiler dikkate alınarak ilgili kurum/kuruluşlardan yazılı görüş istenebilir veya ilgili kurum/kuruluşlarla toplantı düzenlenebilir. Yazılı görüş istenilmesi halinde görüş talep yazı tarihinden itibaren, toplantı düzenlenmesi halinde ise toplantı tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde görüş bildirmeyen kurum/kuruluşun görüşü olumlu kabul edilir. Görüş bildirmek için ilave süreye ihtiyaç duyulması halinde talep ilgili komisyon üyesi tarafından yazılı olarak Bakanlığa iletilir. Kurum/kuruluşların ilave süre talepleri Bakanlık tarafından dikkate alınır. **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** Komisyon üyesi kurum/kuruluşlar, görüşlerini ayrıca Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemine de yükler.

c) Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesi, araç gereç sağlaması, analiz, deney ve ölçümler yapması veya yaptırması istenebilir.

(4) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Bakanlıkça; dosyada tespit edilen eksiklikler veya yer alması gereken bilgi/belgeler ile alınmış olan kurum/kuruluş görüşleri, yeterlik verilmiş kurum/kuruluşa yazılı olarak iletilir. Bakanlıkça iletilen görüşler doğrultusunda yeterlik sahibi kurum/kuruluş tarafından hazırlanan proje tanıtım dosyası 180 takvim günü içinde Bakanlığa sunulur. Bu süre içerisinde proje tanıtım dosyası sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır.

(5) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Eksiklik bildirimi Bakanlık tarafından en çok 3 kez yapılabilir. İade edilen proje tanıtım dosyası süresi içerisinde sunulmaz veya yapılan düzeltme yeterli görülmezse ÇED süreci sonlandırılır. Eksiklik bildirilen proje tanıtım dosyasının tamamlanması için verilen 180 takvim günlük süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.

(6) Proje tanıtım dosyasının, belirtilen süre içinde sunulması ve bilgi/belgelerin yeterli bulunması halinde karar aşamasına geçilir.

Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler İçin ÇED Olumlu veya ÇED Raporu Hazırlanmalıdır Kararı (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)

MADDE 17- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Bakanlık, inceleme değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilen proje hakkında 5 iş günü içinde "ÇED Olumlu" veya "ÇED Raporu Hazırlanmalıdır" kararını verir. Verilen karar il müdürlüğüne, görüş alınan kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara bildirilir. Bu karar il müdürlüğü tarafından internet sayfasında süresiz ve askıda 30 takvim günü ilan edilerek halka duyurulur. "ÇED Olumlu" kararı verilen projelerde, ilgili kurum/kuruluşların da kendi mevzuatı kapsamında izin işlemleri ile izleme ve denetim faaliyetlerini gerçekleştirme sorumluluğu bulunmakta olup komisyon üyesi kurum/kuruluş görüşlerindeki hususlara/taahhütlere aykırı işlem yapıldığının ilgili kurum/kuruluş tarafından Bakanlığımıza veya ilgili il müdürlüğüne bildirilmesi halinde 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre ayrıca işlem tesis edilir.

(2) (**Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** "ÇED Olumlu" kararı verilen proje için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Yatırıma başlanılmamış olan projeler için verilen "ÇED Olumlu" kararları, proje sahibinin talebi ve talebin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.

(4) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** "ÇED Raporu Hazırlanmalıdır" kararı verilen projeler için ÇED başvuru dosyası hazırlanarak Bakanlığa başvuru yapılması gerekir. Ancak, "ÇED Raporu Hazırlanmalıdır" kararına esas şartların değişmesi halinde, 15 inci madde hükümlerine göre yeniden başvuru yapılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzleme ve Denetim

Yatırımın İzlenmesi ve Denetimi

MADDE 18- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Bakanlık, "ÇED Olumlu" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izler, kontrol eder ve denetler. Bakanlık, nihai ÇED raporuna esas proje ilerleme raporlarında belirtilen iş ve işlemlerin doğruluğunu kontrol eder.
(2) Bakanlık birinci fıkradaki görevleri yerine getirirken gerekli görmesi durumunda ilgili kurum/kuruluşlarla iş birliği yapar.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Proje sahibi "ÇED Olumlu" kararını aldıktan sonra, projede planlanan bu Yönetmeliğe tabi değişiklikleri Bakanlığa veya ilgili il müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

(4) **(Ek: RG- 05/03/2026 – 33187)** ÇED raporu hazırlanarak "ÇED Olumlu" kararı verilen projelerin proje sahibi; komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımda kaydedilen gelişmeleri içeren proje ilerleme raporunu, Bakanlıkça yeterlik verilen ve söz konusu projenin ÇED raporunun hazırlanmasında görev

almayan kurum/kuruluşlara hazırlatarak elektronik sisteme yüklemek ve Bakanlık denetimlerinde sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüğün yerine getirilmesine yönelik yöntem Bakanlıkça belirlenir.

Bu Yönetmeliğe Aykırı Uygulamaların Durdurulması

MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki projelerde;

a) (Değişik: RG-05/03/2026 – 33187) Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler kapsamında yer alan ve "ÇED Olumlu" kararı alınmadan başlanan faaliyetler Bakanlıkça veya Bakanlığın yazılı talimatı ile doğrudan il müdürlüğü tarafından, Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler kapsamında yer alan ve "ÇED Olumlu" kararı alınmadan başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. "ÇED Olumlu" kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. "ÇED Olumlu" kararı alınmaz ise yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlüdür. Bu konuda 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.

b) (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) "ÇED Olumlu" kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED raporu veya proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeyle ilgili Bakanlıkça/il müdürlüğünce bir defaya mahsus olmak üzere ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir. Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. Bu konuda 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kapasite Artışları

MADDE 20- (Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) "ÇED Olumlu" kararı bulunan ve eşik değeri olan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya alan genişletilmesinin planlanması durumunda, her bir kapasite artışı miktarının mevcut proje kapasitesi ile toplanması ve bu toplamın;

a) Ek-1'deki listede yer alan eşik değer ve üzerinde kalması durumunda, 8 inci madde kapsamında başvuru yapılması gerekmektedir.

b) Ek-2'deki listede yer alan eşik değer ve üzerinde kalması durumunda, 16 ncı madde kapsamında başvuru yapılması gerekmektedir.

(2) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** "ÇED Olumlu" kararı bulunan projelerde kapasite artışı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, planlanan projenin etkileri, mevcut karara esas çevresel etkiler ile birlikte kümülatif olarak değerlendirilir.

Proje Sahibinin Değişmesi, Projenin Devri veya Unvan Değişikliği
(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)

MADDE 21-(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187) (1) Proje sahibinin herhangi bir nedenle değişmesi durumunda; projenin yeni sahibi, projenin devrine konu bilgi ve belgeleri [devir sözleşmesi (noter veya ilgili idaresince onaylı), tapu senedi, ilgili idaresince onaylı icra/ihale sonuç belgeleri ve benzeri], nihai ÇED raporu/proje tanıtım dosyası ve eklerinin projenin yeni sahibinin taahhüdü altında olduğunu belirten taahhütnamesini ve taahhüdü imzalayan yetkilinin noter onaylı imza sirküleri ile onaylı Türkiye

Ticaret Sicili Gazetesini 90 takvim günü içerisinde ilgili il müdürlüğüne sunmakla yükümlüdür. Devir tarihinden itibaren projenin önceki sahibinin taahhüt ve yükümlülükleri başka bir işleme gerek kalmaksızın projenin yeni sahibi tarafından üstlenilmiş sayılır.

(2) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Proje sahibine ait unvanın değişmesi durumunda; unvan değişikliği ile ilgili bilgi ve belgelerin (Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve benzeri) onaylı sureti ile beraber yeni unvan kapsamında yeniden düzenlenen taahhütname ve taahhüdü imzalayan yetkilinin noter onaylı imza sirkülerinin 90 takvim günü içerisinde ilgili il müdürlüğüne sunulması yükümlülüğü bulunmakta olup, projeye ait tüm taahhüt ve yükümlülükler unvan değişikliği tarihinden itibaren başka bir işleme gerek kalmaksızın üstlenilmiş sayılır.

(3) **(Değişik: RG- 05/03/2026 – 33187)** Proje sahibi ve/veya unvan değişikliği başvurularına ilişkin değerlendirme, yerinde incelemeyi müteakip ilgili il müdürlüğünce yapılır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulamalarının Güçlendirilmesi

MADDE 22- (1) Bakanlık, ÇED uygulamalarına ilişkin olarak, gerektiğinde yerli ve yabancı kurum/kuruluşlar ile iş birliği halinde her türlü eğitim, plan, program ve proje çalışmaları yapabilir; kitap, kitapçık, rehber ve her çeşit doküman hazırlayabilir, seminer ve toplantılar düzenleyebilir.

Askeri Projeler

MADDE 23- (1) Askeri projelerle ilgili ÇED uygulamaları, Millî Savunma Bakanlığının veya İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.

Olağanüstü Durumlar ve Özel Hükümler

MADDE 24- (1) Aşağıdaki projeler için uygulanacak ÇED sürecine ilişkin yöntem Bakanlıkça belirlenir:

a) (Ek: RG- 05/03/2026 – 33187) Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi işlemleri, doğal afetler sonucu yıkılan, bozulan, tahrip olan veya hasar gören herhangi bir yatırımın bulunduğu yerde kısmen veya tamamen yeniden gerçekleştirilmesi planlanan projeler ile doğal afet, kuraklık, kaza ve benzeri acil durumlarda ortaya çıkan çevre kirliliğinin önlenmesi için ivedilikle yapılması gereken projeler.

b) Bu Yönetmeliğe tabi olmayan veya Ek-2'deki listeye tabi olduğu halde proje sahibinin ÇED raporu hazırlama talebinin Bakanlıkça uygun görüldüğü projeler.

c) Organize sanayi bölgeleri, ihtisas organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, serbest bölgeler ile teknoloji geliştirme bölgelerinde kurulması planlanan projeler.

ç) Stratejik çevresel değerlendirme yapılan alanlarda kurulması planlanan projeler.

d) Teknoloji değişikliği uygulamak suretiyle, verim artırımına, doğal kaynak kullanımını azaltmaya ve/veya çevre kirliliğini azaltmaya yönelik yapılmak istenilen değişiklikler, Ar-Ge çalışmaları veya prototip üretim yapan projeler.

e) Ek-1 veya Ek-2'deki listelerde olup, eşik değeri olmayan projelerde yapılacak her türlü değişikliği içeren projeler.

f) (Ek: RG- 05/03/2026 – 33187) Onaylı planlarda kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi, turizm merkezi, turizm tesis alanı olarak belirlenen alanlar ile belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde kentsel yapı yoğunluğu fazla olan il ya da ilçe merkezlerinde yer alan mevcut işletmede olan turizm tesisleri ile bu tesislerde yapılacak kapasite artışlarına ilişkin projeler.

g) (Ek: RG- 05/03/2026 – 33187) "ÇED Olumlu" kararı verilmiş olan ve karara esas ÇED proje alanı sınırları içerisinde, proje revizyon başvuru bedelinin ödenmesi mukabilinde, kapasite artışı olmaksızın ana ve/veya yardımcı ünitelerinde alansal revizyon planlanan projeler.

Entegre Projeler

MADDE 25- (1) Bu Yönetmeliğe tabi birden fazla projeyi kapsayan entegre bir projenin planlanması halinde, Bakanlıkça entegre proje için tek bir ÇED başvuru dosyası/proje tanıtım dosyası hazırlanması istenir.

Yeterlik Belgesi

MADDE 26- (1) Proje tanıtım dosyası, ÇED başvuru dosyası, ÇED raporu ve proje ilerleme raporu hazırlayacak kurum ve kuruluşlar Bakanlıktan yeterlik belgesi almakla yükümlüdürler. Yeterlik belgesinin verilmesi, yeterlik belgesi verilen kurum/kuruluşların denetimi ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir

Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi

MADDE 27- (1) ÇED sürecine ilişkin iş ve işlemler, Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminden (e-ÇED) yürütülür. Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminin yürütülmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir.

Düzenleme Yetkisi

MADDE 28- (Değişik: RG-05/03/2026–33187) (1) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak düzenleme yapabilir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik

MADDE 29- (1) 25/11/2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş Süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce, ÇED başvuru dosyası/proje tanıtım dosyası il müdürlüğüne ya da Bakanlığa sunulmuş projelere, bu Yönetmeliğin lehte olan hükümleri ve/veya başvuru tarihinde yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 19/7/2025 tarihli ve 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin yürürlük tarihinden önce bu Yönetmeliğin Ek-2'sindeki liste kapsamında değerlendirilerek gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğine ilişkin karar verilmiş olup, karar geçerliği devam eden projelere, bu Yönetmeliğin dördüncü, beşinci ve altıncı bölümlerinde "ÇED Olumlu" kararı kapsamında belirtilen hükümler uygulanır.

Muafiyet Hakkı Olan Projeler (Değişik: RG-05/03/2026–33187)

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan mülga Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin yayımı tarihinden önce üretime ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projeler bu Yönetmelik hükümlerinden muaftır.

(2) 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, 29/5/2013 tarihi itibarıyla üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler bu Yönetmelik hükümlerinden muaftır.

Yürürlük

MADDE 30- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

EK-1

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ UYGULANACAK PROJELER LİSTESİ

1- Rafineriler;

a) Ham petrol rafinerileri,

b) (**Ek: RG-05/03/2026–33187)** 500 ton/gün ve üzeri taşkömürü ve bitümlü maddelerin gazlaştırılması ve sıvılaştırılması projeleri,

c) Doğalgaz sıvılaştırma ve gazlaştırma tesisleri,

2- **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Termik ve nükleer güç santralleri ile diğer yakma tesisleri;

a) **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Toplam ısıl gücü 300 MWt ve üzeri olan termik güç santralleri,

b) **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Toplam ısıl gücü 300 MWt ve üzeri olan, gaz, buhar ve sıcak su elde edilmesi amacıyla kurulan endüstriyel tesisler,

c) **(Ek: RG-07/11/2026–33423)** Nükleer güç santralleri veya diğer nükleer tesislerin kurulması veya sökümü (maksimum gücü sürekli termik yük bakımından 1 kilovatı aşmayan, atom çekirdeği parçalanabilen ve çoğalan maddelerin dönüşümü ve üretimi amacıyla gerçekleştirilen araştırma projeleri hariç)

3- Nükleer yakıt tesisleri;

a) Nükleer yakıtların yeniden işlenmesi,

b) Nükleer yakıtların üretimi veya zenginleştirilmesi,

c) Radyasyondan arınmış nükleer yakıtların veya sınır değerin üzerinde radyasyon içeren atıkların işlenmesi,

ç) Kullanılmış yakıtların nihai bertarafı işlemi,

d) Radyoaktif atıkların nihai bertarafı işlemi,

e) 10 yıldan fazla depolanması planlanmış, kullanılmış yakıtlar ya da üretildiği yerden farklı bir yerde depolanması planlanan radyoaktif atıklar,

4- Metal endüstri tesisleri;

a) Entegre demir ve/veya çelik tesisleri,

b) Hurdadan, demirden ve/veya çelikten çelik üreten tesisler (250.000 ton/yıl ve üzeri),

c) Demir ve/veya çeliğin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler (hurda dâhil) (250.000 ton/yıl ve üzeri),

ç) Cevherden, konsantreden ya da elektrolitik, kimyasal, metalürjik yöntemlerle üretilen ikincil hammaddelerden demir dışı ham metal üreten tesisler,

d) Demir dışı metallerin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler (hurda dâhil) (250.000 ton/yıl ve üzeri),

e) Sıcak haddeleme tesisleri;

Demir veya çeliğin haddelendiği tesisler (250.000 ton/yıl ve üzeri),

Demir dışı metallerin haddelendiği tesisler (250.000 ton/yıl ve üzeri),

5- Asbest içeren ürünleri işleme veya dönüştürme tesisleri,

6- Fonksiyonel olarak birbirine bağlı çeşitli birimleri kullanarak endüstriyel ölçekte üretim yapan organik ve/veya inorganik kimyasalların üretiminin yapıldığı entegre tesisler (hammadde ve ara ürünlerin tesis içindeki diğer üretim ünitelerine bağlantılı olarak alınıp işlendiği tesisler),

7- Basit veya bileşik fosfor, azot ve potasyum bazlı gübrelerin üretiminin yapıldığı entegre tesisler (hammadde ve ara ürünlerin tesis içindeki diğer üretim ünitelerine bağlantılı olarak alınıp işlendiği tesisler),

8- Patlayıcı maddelerin üretildiği tesisler,

9- Yollar ve havaalanları;

a) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Demiryolu hatları,

b) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Havaalanları/havalimanları (hava kampüsleri hariç),

c) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Erişme kontrolü uygulanan karayolları ile bu yollara uzunluğu 20 km ve üzeri şerit eklenmesi ve/veya güzergâhının değiştirilmesi,

ç) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Mevcut demiryolu güzergâhı korunarak uzunluğu 70 km ve üzeri hat sayısının çoğaltılması,

10- Su yolları, limanlar ve tersaneler;

a) Kıta içi su yollarının yapımı,

b) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Ticari amaçlı liman, iskele, rıhtım, dolfenler (güneşlenme, sportif amaçlı iskeleler hariç),

c) Tersaneler,

ç) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 24 metre ve üzeri yat/tekne tadilat, imalat, bakım, onarım ve/veya çekek hizmetlerinden birini veya birkaçını yapan tesisler,

d) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 200.000 m3 ve üzeri dip tarama projeleri

e) Yat limanları,

11- Tehlikeli ve özel işleme tabi atıkların geri kazanımı, bertarafı ve/veya düzenli depolama tesisleri;

a) Tehlikeli ve/veya özel işleme tabi atıkların geri kazanıldığı tesisler,

b) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Tehlikeli ve/veya özel işleme tabi atıkların yakıldığı (oksitlenme yoluyla yakma, piroliz, gazlaştırma, plazma ve benzeri termal işlemler), kimyasal ve/veya biyolojik işlemlerden geçirilerek bertarafının yapıldığı tesisler,

c) Tehlikeli ve/veya özel işleme tabi atıkların düzenli depolama ile nihai bertarafının yapıldığı tesisler,

ç) Tıbbi atık yakma tesisleri,

d) Atık yağ rafinasyon tesisleri,

12- Tehlikesiz atık geri kazanım, bertaraf ve/veya düzenli depolama tesisleri (hafriyat toprağı hariç olmak üzere);

a) Tehlikesiz atıkların ve/veya belediye atıklarının düzenli depolama ile nihai bertarafının yapıldığı tesisler,

b) Günlük kapasitesi 100 ton ve üzeri tehlikesiz atıklar ve/veya belediye atıklarının yakıldığı tesisler (oksitlenme yoluyla yakma, piroliz, gazlaştırma, plazma vb. termal işlemler),

c) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Günlük kapasitesi 100 ton ve üzeri olan tehlikesiz atıklar ve/veya belediye atıklarının geri kazanıldığı ve/veya biyobozunur atık işleme (mekanik ayırma, biyokurutma, biyometanizasyon, kompost) tesisleri,

ç) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Günlük kapasitesi 100 ton ve üzeri hayvan yetiştiriciliğinden kaynaklı dışkıların yakıldığı, geri kazanıldığı ve/veya bertaraf edildiği tesisler,

13- Göl hacmi 10 milyon m³ ve üzeri olan baraj veya göletler,

14- Hidroelektrik enerji santralleri,

15-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Atık su arıtma ve derin deniz deşarjı projeleri;

a) Kapasitesi 50.000 m³/gün ve üzeri olan atık su arıtma tesisleri,

b) Kapasitesi 50.000 m3 /gün ve üzeri olan derin deniz deşarjı projeleri,

16- Hayvan kesim tesisleri;

a) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Günlük 100 adet ve üzeri büyükbaş ve/veya eşdeğeri küçükbaş hayvan kesiminin yapıldığı tesisler (her bir kesim eşdeğerleri: 1 baş sığır, 1 baş deve 2 baş deve kuşu, 4 baş domuz, 8 baş koyun, 10 baş keçi, 130 baş tavşan),

b) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Günlük 60.000 adet ve üzeri tavuk ve eşdeğeri kanatlı hayvan kesiminin yapıldığı tesisler (1 adet hindi = 7 adet tavuk, 1 adet kaz = 3 adet tavuk, 1 adet ördek = 2 adet tavuk ,1 adet tavuk=7 adet bıldırcın eşdeğeri esas alınmalıdır),

17- Hayvan yetiştirme tesisleri;

a) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 5.000 baş ve üzeri büyükbaş ve benzeri yetiştirme tesisleri (1 baş sığır=1 baş deve, 1 baş sığır=1 baş at, 1 baş sığır=1 baş eşek),

b) 25.000 baş ve üzeri küçükbaş yetiştirme tesisleri,

c) 5.000 adet ve üzeri büyükbaş veya eşdeğeri küçükbaş hayvanların birlikte yetiştirilmesi (1 büyükbaş = 5 küçükbaş eşdeğeri esas alınmalıdır),

ç) 900 baş ve üzeri domuz besi tesisleri,

d) **(Ek: RG-05/03/2026–33187**) Bir üretim periyodunda 60.000 adet ve üzeri tavuk (civciv, damızlık, piliç vb. dâhil) veya eşdeğeri kanatlı yetiştirme tesisleri (1 adet hindi = 7 adet tavuk, 1 adet kaz = 3 adet tavuk, 1 adet ördek = 2 adet tavuk, 1 adet tavuk=7 adet bıldırcın esas alınmalıdır),

18- Kültür balıkçılığı projeleri (1.000 ton/yıl ve üzeri üretim),

19**-(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Bitkisel ürünlerden 200 ton/gün ve üzeri ham yağ üretimi veya rafinasyon işleminin yapıldığı tesisler (esansiyel yağlar hariç),

20- 100.000 litre/gün ve üzeri süt işleme tesisleri,

21- **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Üretim kapasitesi 25.000 ton/yıl ve üzeri maya fabrikaları (sadece paketleme yapan tesisler hariç),

22- Şeker fabrikaları,

23- Orman ürünleri ve selüloz tesisleri;

a) Selüloz üretim tesisleri,

b) Kereste veya benzeri lifli maddelerden kağıt hamuru üretim tesisleri,

c) 60.000 ton/yıl ve üzeri kapasiteli her çeşit kağıt üretimi yapan tesisler (Atık kağıt kullanımı dahil),

24- Yıllık kapasitesi 3.000 ton ve üzeri olan kasar (Haşıl sökme, ağartma, merserizasyon, kostikleme vb.) veya yıllık kapasitesi 3.000 ton ve üzeri olan boyama birimlerini içeren iplik, kumaş, elyaf (doğal, sentetik) veya halı fabrikaları,

25- **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Madencilik projeleri;

a) 25 hektar ve üzeri arazi yüzeyinde (kazı ve döküm alanı dâhil) planlanan açık işletmeler,

b) Fiziksel yöntemler hariç, cevher zenginleştirme tesisleri ve/veya bu zenginleştirme tesislerine ilişkin atık tesisleri,

c) 400.000 ton/yıl ve üzeri kırma, eleme, yıkama, kurutma, cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler,

26- **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 500 ton/gün ve üzeri ham petrol, 500.000 m³/gün ve üzeri doğalgaz veya kaya gazının çıkarılması,

27- **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Petrol, doğalgaz ve kimyasalların 40 km'den uzun ve 600 mm ve üzeri çaplı borularla taşınması,

28- Çimento fabrikaları,

29-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Toplam kapasitesi 50.000 m³ ve üzeri olan petrol, doğalgaz, petrokimya ve kimyasal maddelerin depolandığı tesisler (perakende satışa hazır halde ambalajlı ürün depolama alanları hariç),

30- 2.000 ton/yıl ve üzeri ham deri işleme tesisleri (Konfeksiyon ürünleri hariç),

31- İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri (Ek-1 veya Ek-2'deki listelerde yer alan ve aynı türde üretim/faaliyet yapan tesislerin bir arada bulunduğu projeler),

32- Pil ve/veya akümülatör üretim tesisleri (Montaj yapılan tesisler hariç),

33- Tarım ilaçlarının ve/veya farmasötik ürünlerin etken maddelerinin üretildiği tesisler (Ar-Ge için üretim yapan tesisler hariç),

34- 10.000 adet/yıl ve üzerinde motorlu taşıtların üretimi (Kara taşıtları, tarım makinaları, iş makinaları, savunma sanayi taşıtları),

35- 1.000 adet/yıl ve üzeri demiryolu taşıtlarının üretiminin yapıldığı tesisler,

36- Motorlu hava taşıtlarının üretimi,

37- **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 100.000 ton/yıl ve üzeri cam, cam elyafı, taş yünü, cam mozaik ve benzeri üretim tesisleri,

38- Lastik üretim tesisleri (İç ve dış motorlu taşıt ve uçak lastikleri),

39-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 300.000 ton/yıl ve üzeri seramik ve/veya porselen üretimi yapan tesisler,

40- 250 oda ve üzeri oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri vb.

41- a) 15 adet türbin ve üzeri rüzgâr enerji santralleri,
b) Deniz üstü rüzgâr enerji santralleri,

42- Jeotermal enerji santralleri,

43- **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Güneş enerji santralleri;
a) Proje alanı 25 hektar ve üzerinde olan arazi güneş enerji santralleri (çatı ve cephe sistemleri hariç),
b) Proje alanı 2 hektar ve üzerinde olan yüzer güneş enerji santralleri,

44- 154 kV (kilovolt) ve üzeri gerilimde ve 50 km ve üzeri sürekli uzunluktaki elektrik enerjisi iletim hatları,

45- Yıllık olarak 1,5 milyon ton ve üzerinde karbon yakalama ve jeolojik depolanma projeleri,

46-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Gemi söküm ve/veya gemi geri dönüşümü tesisleri,

47-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 50.000 m3/yıl ve üzeri alkollü içecek üretimi,

48-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 25.000 ton/yıl ve üzeri salça, ketçap, mayonez ve benzeri sos üretimi yapılan tesisler,

49-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 10.000 ton/yıl ve üzeri su ürünleri işleme tesisleri,

50-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Rendering tesisleri,

51-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** İşleme kapasitesi 25.000 litre/gün ve üzeri peynir altı suyu işleme tesisleri,

52-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Üretim kapasitesi 100 ton/gün ve üzeri çikolata, çikolatalı ürün, kakao likörü, kakao tozu, kakao yağı gibi kakaolu ürün üretimi yapan tesisler,

53-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Balık unu ve balık yağı işletmeleri,

54-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 100 ton/gün ve üzeri hayvansal ürünlerin işlendiği (et, sakatat ve benzeri) tesisler (fiziksel işlem, perakende satış işlemleri ve su ürünleri hariç),

55-**(Ek: RG-07/11/2026–33423)** Akarsu havzaları arasında su aktarma projeleri (boru ile gerçekleştirilen içme suyu taşımaları hariç),

EK-2

ÇEVRESEL ETKİLERİ ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRMEYE TABİ PROJELER
(Ek-l'deki Listede Yer Alan Alt Sınırlar Bu Listede Üst Sınır Olarak Alınır)

1-50 ton/gün ve üzeri taş kömürü ve bitümlü maddelerin gazlaştırılması ve sıvılaştırılması projeleri,

2-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** a) Kimyasalların üretimi ve/veya ara ürünlerinin işlenmesi için projelendirilen tesisler (kimyasal reaksiyonla gerçekleştirilen üretimler),

b) Petrol bazlı yağlama maddesi üretim tesisleri,

c)Bitkisel ham yağlardan biyodizel üretim tesisleri,

3-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Toplam depolama kapasitesi 500 m^3 ve üzeri olan doğalgaz, petrokimya, petrol ve kimyasal maddelerin depolandığı tesisler (perakende satışa hazır halde ambalajlı ürün depolama alanları hariç),

4- **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** a) Tarım ilaçları, farmasotik ürünler (Aşı ve serum üretimi hariç) ve bitki gelişim düzenleyicilerin üretildiği tesisler,

b) Boya ve cilaların (Reçine ünitesini ihtiva eden) tesisler,

c) Günlük kapasitesi 1 ton ve üzeri elastomer esaslı ürünlerin (Vulkanizasyon işlemini içeren) işleme tabi tutulduğu tesisler,

5-Atık Geri Kazanım ve /veya Bertaraf Tesisleri (hafriyat toprağı hariç olmak üzere);

a) Tıbbi atıkların fiziksel ve kimyasal olarak işleme tabi tutulduğu tesisler,

b) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Atıkların fiziksel yöntemlerle geri kazanıldığı tesisler;

1) Tehlikeli ve/veya özel işleme tabi atıkların fiziksel yöntemlerle geri kazanıldığı tesisler (ömrünü tamamlamış lastiklerin, kabloların kırma ve parçalama işlemleri hariç),

2) 1.000 ton/yıl ve üzeri tehlikesiz atıkların fiziksel yöntemlerle geri kazanıldığı tesisler (metal, kâğıt, plastik, tekstil, cam, ahşap atıkları toplama, ayırma, kesme, parçalama, öğütme, granül elde etme hariç),

c) Bitkisel atık yağdan biyodizel üretim tesisleri,

ç) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Tehlikeli atık ara depolama tesisleri,

d) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Günlük kapasitesi 100 tonun altında olan tehlikesiz atıklar ve/veya belediye atıklarının yakıldığı tesisler (oksitlenme yoluyla yakma, piroliz, gazlaştırma, plazma ve benzeri termal işlemler),

e) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 1 ton/gün ve üzeri tehlikesiz atıkların ve/veya belediye atıklarının geri kazanıldığı ve/veya biyobozunur atık işleme (mekanik ayırma, biyokurutma, biyometanizasyon, kompost) tesisleri,

f) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 1 ton/gün ve üzeri, hayvan yetiştiriciliğinden kaynaklı dışkıların yakıldığı, geri kazanıldığı ve/veya bertaraf edildiği tesisler,

6- a) Hammadde üretim ünitesini içeren deterjan üretimi yapan tesisler,

b) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Kapasitesi 2 ton/gün ve daha büyük olan sabun üretimi yapan tesisler (kimyasal reaksiyonla gerçekleştirilen üretimler),

7-Kapasitesi 500 ton ve üzeri olan patlayıcı madde depolama tesisleri,

8-Metal endüstrisi (1000 ton/yıl ve üzeri);

a) Hurda demir ve/veya çelikten çelik üreten tesisler,

b) Demir ve/veya çeliğin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler (hurda dâhil),

c) Demir dışı metallerin ergitildiği ve dökümünün yapıldığı tesisler (hurda dâhil),

ç) Sıcak haddeleme tesisleri,

1) Demir veya çeliğin haddelendiği tesisler,

2) Demir dışı metallerin haddelendiği tesisler,

d) Soğuk haddeleme tesisleri (Tel çekme tesisleri hariç),

1) Demir veya çeliğin haddelendiği tesisler,

2) Demir dışı metallerin haddelendiği tesisler,

9-Tank/havuz hacminin 5 m3 ve üzeri olduğu, elektrolitik veya kimyasal bir proses kullanılarak metal veya plastik maddelerin yüzeylerinin metalle kaplandığı tesisler ve/veya yüzey temizleme işleminin yapıldığı tesisler,

10- Tekstil tesisleri;

a) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Boyama (Kimyasal veya kök boya kullanılarak) veya kasar (haşıl sökme, ağartma, merserizasyon, kostikleme ve benzeri) işlemi yapan iplik, kumaş, elyaf (doğal, sentetik) veya halı fabrikaları,

b) Yün veya tiftiğin ovalanması, yağının alınması veya ağartmasının yapıldığı endüstriyel tip tesisler,

c) Denim (Kot) veya konfeksiyon ürünleri yıkama tesisleri (Yumuşaklık ve çekmezlik özelliği kazandırmak için sadece yumuşatıcılarla yapılan normal yıkama hariç),

ç) Baskı işlemi yapan tesisler (Baskı sonrası kumaşın yıkama işlemine tabi tutulduğu tesisler),

11-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Cam, cam elyafı, taş yünü, cam mozaik ve benzeri üretim tesisleri,

12-Orman Ürünleri ve Selüloz Tesisleri;

a) Her çeşit kâğıt üretim tesisleri (Atık kâğıt dâhil),

b) Üretim kapasitesi 600 m^3/günün üzerinde olan ağaç bazlı panel üretim tesisleri,

c) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Hammadde olarak ağaç ve ağaç ürünleri kullanarak mobilya üreten tesisler (3600 m^3/yıl ve üzeri üretim kapasiteli),

13-Lastik kaplama tesisleri, (Soğuk lastik kaplama hariç),

14-Ham deri işleme tesisleri, (Konfeksiyon ürünleri hariç),

15-Motorlu taşıtların üretimi (Kara taşıtları, tarım makinaları, iş makinaları, savunma sanayi taşıtları),

16-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** İçten yanmalı motor üretimi (montaj yapılan tesisler hariç),

17-Demiryolu taşıtlarının üretiminin yapıldığı tesisler (Ek-1'de yer almayan),

18-Çimento bazlı yapı elemanları ve/veya hazır beton tesisleri;

a) Gazbeton blokları, çimento esaslı levha üretim yapan tesisler,

b) Üretim kapasitesi 100 m^3/saat veya üzerinde olan hazır beton tesisleri,

c) Üretim kapasitesi 5 ton/saat ve üzerinde olan, çimento veya diğer bağlayıcı maddeler kullanarak şekillendirilmiş malzeme üreten tesisler,

19-1.000 ton/yıl ve üzeri tuğla ve/veya kiremit üretimi yapan tesisler,

20-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 1.000 ton/yıl ve üzeri seramik ve/veya porselen üretimi yapan tesisler,

21-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** a) Klinker öğütme tesisleri,
b) 5 ton/gün ve üzeri mikronize öğütme tesisleri (maden ruhsat sahaları dışında kurulacak olan tesisler),

22-Asfalt plent tesisleri,

23-Anfo üretimi,

24-Tuzun çıkarıldığı ve/veya işlendiği tesisler (Eleme, paketleme hariç),

25-Yıllık 1.000 ton ve üzeri fosfor, azot ve potasyum bazlı basit veya bileşik gübrelerin her türlü üretimi (organomineral nitelikli olanlar da dahil),

26-Bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretimi;
a) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 5 ton/yıl ve üzeri bitkisel ham yağ veya rafine yağ üreten tesisler (esansiyel yağların üretimi hariç),
b) Nişasta üretimi veya nişasta türevlerinin üretildiği tesisler,
c) Fermantasyon ile 1.000 m³/yıl ve üzeri sirke üretimi yapan tesisler,
ç) 1.000 m³/yıl ve üzeri suma veya malt üretimi yapan tesisler,
d) 1.500 ton/yıl ve üzeri zeytin işleme tesisleri,
e) 1.000 ton/yıl ve üzeri sigara fabrikaları veya sarmalık kıyılmış tütün mamülleri üretimi yapan tesisler,
f) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Maya fabrikaları (sadece paketleme yapan tesisler hariç),
g) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 5 m³/yıl ve üzeri alkollü içecek üretimi,
ğ) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)**1.000 m³/yıl ve üzeri alkolsüz içecek üretimi yapan tesisler (İnsani tüketim amaçlı sular aromasız ve doğal mineralli sular hariç),
h) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 1.000 ton/yıl ve üzeri salça, ketçap, mayonez ve benzeri sos üretimi yapılan tesisler,
ı) İşleme kapasitesi 100 ton/yıl ve üzeri hayvansal yağların eritildiği tesisler,
i) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 30 ton/yıl ve üzeri su ürünleri işleme tesisleri,
j) 10.000 litre/gün ve üzeri süt işleme tesisleri,
k) 20 ton/gün ve üzeri bitkisel ve/veya hayvansal kökenli katı yağ üretim tesisleri,
1) 30 ton/yıl ve üzeri üretim yapılan kültür balıkçılığı projeleri,
m) 40 milyon adet/yıl ve üzeri yavru üretimi yapılan balık kuluçkahaneleri,
n) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Günlük 20 adet ve üzeri büyükbaş ve/veya eşdeğeri küçükbaş hayvan kesiminin yapıldığı tesisler (Her bir kesim eşdeğerleri: 1 baş sığır, 1 baş deve, 2 baş deve kuşu, 4 baş domuz, 8 baş koyun, 10 baş keçi, 130 baş tavşan),
o) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Günlük 1.000 adet ve üzeri tavuk ve eşdeğeri diğer kanatlı hayvanların kesiminin yapıldığı tesisler (1 adet hindi = 7 adet tavuk, 1 adet kaz-3 adet tavuk, 1 adet ördek-2 adet tavuk, 1 adet tavuk=7 adet bıldırcın eşdeğeri esas alınmalıdır.),
ö) 10 ton/gün ve üzeri likit yumurta üretim tesisi,
p) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 10 ton/gün ve üzeri hayvansal ürünlerin işlendiği (et, sakatat ve benzeri) tesisler (fiziksel işlem, perakende satış işlemleri ve su ürünleri hariç),
r) İşleme kapasitesi 10.000 litre /gün ve üzeri peynir altı suyu işleme tesisleri,

s) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Üretim kapasitesi 5 ton/gün ve üzeri şekerleme (sitrik asit, tartarik asit veya potasyum bitartarat kullanılarak üretilen), şeker şurubu ürün üretimi yapan tesisler,

ş) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Üretim kapasitesi 5 ton/gün ve üzeri çikolata/çikolatalı ürün/kakao likörü/kakao tozu/kakao yağı gibi kakaolu ürün üretimi yapan tesisler,

t) Nihai ürün kapasitesi 100 ton/gün ve üzeri bitkisel ve hayvansal ürünlerin konserve yapılması ve ambalajlanması,

u) Balık unu ve balık yağı işletmeleri,

27-Hayvan yetiştirme tesisleri;

a) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 500 baş ve üzeri büyükbaş yetiştirme tesisleri (1 baş sığır=1 baş deve, 1 baş sığır=1 baş at, 1 baş sığır=1 baş eşek),

b) 2.500 baş ve üzeri küçükbaş yetiştirme tesisleri,

c) 500 adet ve üzeri büyükbaş veya eşdeğeri küçükbaş hayvanların birlikte yetiştirilmesi, (1 büyükbaş 5 küçükbaş eşdeğeri esas alınmalıdır)

ç) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Bir üretim periyodunda 20.000 adet ve üzeri tavuk (civciv, damızlık, piliç, vb. dâhil) veya eşdeğer kanatlı yetiştirme tesisleri (1 adet hindi = 7 adet tavuk, 1 adet kaz=3 adet tavuk,1 adet ördek 2 adet tavuk 1 adet tavuk = 7 adet bıldırcın esas alınmalıdır),

d) Kürk hayvanı yetiştiriciliği yapan tesisler (5.000 adet ve üzeri),

e) 300 baş ve üzeri domuz besi tesisleri,

28-Altyapı tesisleri;

a) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Balıkçı barınakları, römorkör barınakları, feribot iskeleleri, kapak atma rampası ile yolcu taşıma vapuru, deniz otobüsü, gezi teknelerinin yanaştığı/bağlandığı yerler,

b) Kıyı düzenlemesi ve rekreasyon amaçlı denizde 1.000 m2 ve üzerinde dolgu yapılması projeleri,

c)Yanaşma, bağlanma, yaslanma yeri olarak kullanılmayan dalgakıran, mahmuz ve mendirek projeleri (bunların bakımı onarımı hariç),

ç) Şehir içi yolcu taşımaya yönelik tramvay, metro, hafif raylı taşıma sistemleri vb.

d) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Erişme kontrolü uygulanan karayolları haricindeki tüm yollar ile bu yollara uzunluğu 20 km ve üzeri şerit eklenmesi ve/veya güzergâhının değiştirilmesi (belediye ve köy yolları hariç),

e) Karayolu ve demiryollarına tünel eklenmesi,

f) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Demiryollarında uzunluğu 20-70 km arasında güzergâh değiştirilmesi ve/veya hat sayısının çoğaltılması,

g) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Bağlantı ve iltisak amaçlı uzunluğu 20 km ve üzeri demiryolu hatları,

ğ) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Tersaneler ile yat/tekne tadilat, imalat, çekek, bakım, onarım hizmetlerinden birini veya birkaçını yapan tesislerdeki boyut artışı ve/veya yüzer havuz ilavesi,

h) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 5 m üzeri ve 24 m altı yat/tekne tadilat, imalat, çekek, bakım, onarım hizmetlerinden birini veya birkaçını yapan tesisler,

ı) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Yat/tekne yanaşma/bağlanma yerleri (iskele, rıhtım, dolfen, şamandıralar ve benzeri),

i) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 200.000 m^3 altı dip tarama projeleri,

29-50 oda ve üzeri oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri vb.

30-Konut projeleri (300 konut ve üzeri),

31-Kapladığı alan 50.000 m2 ve üzeri olan daimî kamp ve karavan alanları,

32-Temalı parklar (10.000 m2 ve üzeri alanda; bilim, kültür, doğa veya spor gibi herhangi bir temayı esas alarak izleme, eğlenme ve bilgilenme hizmetleri sunan alanlar),

33-Kayak merkezleri (1.000 m ve üzeri mekanik tesisleri olan), 34-Arabalar ve motosikletler için kalıcı yarış ve test parkurları,

34-Arabalar ve motosikletler için kalıcı yarış ve test parkurları,

35-Golf tesisleri,

36-Alışveriş merkezleri (10.000 m2 ve üzeri kapalı inşaat alanı),

37-154 kV (kilovolt) ve üzeri gerilimde ve 5 km ve üzeri sürekli uzunlukta olan elektrik enerjisi iletim hatları,

38-Mevcut baraj veya isale hatlarına kurulacak olan hidroelektrik enerji santralleri,

39-Jeotermal kaynağın çıkarılması veya kullanılması (Ek-1 listesi 42 nci madde hariç diğer kullanımlar),

40- **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Termik güç santralleri ile diğer yakma tesisleri;

a) **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Toplam ısıl gücü 20 MWt ve üzeri olan termik güç santralleri,

b) **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Toplam ısıl gücü 20 MWt ve üzeri olan, gaz, buhar ve sıcak su elde edilmesi amacıyla kurulan endüstriyel tesisler,"

41- **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Güneş enerji santralleri;

a) Proje alanı 7,5 hektar ve üzerinde olan arazi güneş enerji santralleri (çatı ve cephe sistemleri hariç),

b) Proje alanı 2 hektara kadar olan yüzer güneş enerji santralleri,

42- Göl hacmi 1 milyon m3 ve üzeri olan baraj ve göletler,

43-300.000 m3/yıl ve üzerinde yeraltından su çıkarma veya suyu yeraltında depolama projeleri,

44- **(Değişik: RG-07/11/2026–33423)** Sürekli akış gösteren akarsuların yataklarında 5 km ve üzerinde düzenleme yapılan projeler,

a) Akarsu havzaları arasında su aktarma projeleri (Boru ile içme suyu taşımaları dışında kalan),

b) Sürekli akış gösteren akarsuların yataklarında 5 km ve üzerinde düzenleme yapılan projeler, 45-Madencilik projeleri;

a) Madenlerin çıkarılması (Ek-1 listesinde yer almayanlar),

b) 5.000 m3/yıl ve üzeri kapasiteli mermer ve dekoratif taşların kesme, işleme ve sayalama tesisleri,

c) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Karbondioksit ve diğer gazların çıkarılması,

ç) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Petrol, doğalgaz ve kayagazının çıkarılması (Ek-1'de yer almayanlar),

d) Maden arama projeleri (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, Jeolojik haritalama, jeofizik etüt, karot, kırıntı ve numune alma vb. yöntemlerle yapılan aramalar hariç)

e) Kırma, eleme, yıkama, kurutma ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler, 1) Fiziksel Yöntemler uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri ve/veya bu zenginleştirme tesislerine ilişkin atık tesisleri,

g) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Petrol, doğalgaz, kayagazı ve jeotermal kaynak arama projeleri (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, jeofizik ve benzeri yöntemle yapılan aramalar hariç),

46-Kömür işleme tesisleri;
a) Havagazı ve kok fabrikaları,
b) Kömür briketleme tesisleri,
c)Lavvar tesisleri,

47-Petrokok ve kömür depolama, sınıflama ve ambalajlama tesisleri (Perakende satış birimleri hariç).

48-Kireç fabrikaları ve/veya alçı fabrikaları,

49-Manyezit işleme tesisleri,

50-Perlit ve benzeri maden genleştirme tesisleri,

51-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Atık su arıtma ve derin deniz deşarjı projeleri;
a) Kapasitesi 30.000 m^3/gün ve üzeri olan atık su arıtma tesisleri,
b) Derin deniz deşarjı projeleri,

52-Define arama projeleri,

53-Asbest içeren yapı ve tesislerin sökülmesi / yıkılması,

54-Karbon yakalama ve depolama amacıyla CO2'in boru hatları ile taşınması,

55-Arazilerin Yeniden Yapılandırılması Projeleri;
a) Kullanım amacı değiştirilmeksizin tarım arazilerinin yeniden yapılandırılması ile ilgili projeler (1.000 hektar ve üzeri),
b) İşlenmemiş veya yarı işlenmiş alanların, tarım ve orman amacı ile kullanımını amaçlayan projeler (1.000 hektar ve üzeri),
c) Orman alanlarının başka amaçla kullanıma dönüştürülmesi projeleri (1.000 hektar ve üzeri),
ç) Tarımsal amaçlı su yönetimi projeleri (1.000 hektar ve üzeri),

56-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Kültür balıkçılığı projeleri dışında kalan (her türlü yapay ve doğal su ortamında yapılan) su ürünleri (kabuklu, yumuşakça, eklembacaklı, amfibi ve benzeri) yetiştiriciliği projeleri (30 ton/yıl ve üzeri üretim),

57-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** 1 adet türbin ve üzeri rüzgâr enerji santralleri,

58-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** 100.000 ton/yıl ve üzeri hayvan yemi üreten tesisler,

59-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Balık ağı yıkama tesisleri,

EK-3

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ GENEL FORMATI

Başlık Sayfası:

Proje Sahibinin Adı:

Adresi:

Telefon, GSM ve Faks Numarası:

e-posta:

Projenin Adı:

Proje Bedeli:

Proje İçin Seçilen Yerin Açık Adresi (İli, İlçesi, Mevki):

Projenin ÇED Yönetmeliği Kapsamındaki Yeri (Sektör, Alt Sektör):

Projenin Ana NACE Kodu:

Projenin İlgili Faaliyetlerinin NACE Kodları:

Raporu Hazırlayan Çalışma Grubunun / Kuruluşun Adı:

Adresi:

Telefon ve Faks Numaraları:

Başvuru Dosyasının Sunum Tarihi:

İçindekiler Listesi:

Projenin Teknik Olmayan Özeti:

Bölüm I: Projenin Tanımı ve Özelikleri

a) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Proje konusu yatırımın tanımı, özellikleri, bedeli, ömrü, hizmet maksatları, önem ve gerekliliği.

b) Projenin yer ve teknoloji alternatifleri, proje için seçilen yerin koordinatları.

Bölüm II: Proje Yeri ve Etki Alanının Mevcut Çevresel Özellikleri

Proje alanının ve önerilen proje nedeniyle etkilenmesi muhtemel olan çevrenin; nüfus, fauna, flora,

Jeolojik ve hidrojeolojik özellikler, doğal afet durumu, toprak, su, hava, atmosferik koşullar, iklimsel faktörler, mülkiyet durumu, kültür varlığı ve sit özellikleri, peyzaj özellikleri, arazi kullanım durumu, hassasiyet derecesi, tarihi çevreler ve sit bölgelerini etkileyecek su tabanı değişiklikleri (Ek-5'teki Duyarlı Yöreler Listesi de dikkate alınarak) benzeri özellikleri.

Bölüm III: Projenin İnşaat ve İşletme Aşamasında Çevresel Etkileri ve Alınacak Önlemler

Projenin;

a) Çevreyi etkileyebilecek olası sorunların belirlenmesi, kirleticilerin miktarı, alıcı ortamla etkileşimi, kümülatif etkilerin belirlenmesi.

b) Projenin iklim üzerindeki etkisi (sera gazı emisyonlarının niteliği ve büyüklüğü) ve projenin iklim değişikliğinden nasıl etkileneceği.

c) İklim değişikliğine bağlı projeyle ilgili afet veya kaza riski.

ç) Projenin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin azaltılması için alınacak önlemler.

Bölüm IV: Kümülatif Çevresel Etki Değerlendirme

Bölüm V: Çevresel ve Sosyal Eylem Planı
V-1: Çevre İzleme Planı.
V-2: Sürdürülebilirlik Planı (Sıfır Atık Planı, Trafik Yönetim Planı, Sera Gazı Azaltım Planı, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı vb.).

Bölüm VI Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı ile Paydaş Katılım Planı
a) Projeden etkilenmesi muhtemel ilgili halkın belirlenmesi ve halkın görüşlerinin çevresel etki değerlendirmesi çalışmasına yansıtılması için önerilen yöntemler.
b) Görüşlerine başvurulması öngörülen diğer taraflar.
c) Paydaş Katılım Planı.

Bölüm VII Notlar, Kaynaklar ve Ekler
1-Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası hazırlanmasında kullanılan bilgi ve belgeler ile raporda kullanılan tekniklerden rapor metninde sunulamayan belgeler.
2-Proje için seçilen yerin koordinatları.
3-Proje için belirlenen yer ve alternatiflerinin varsa; çevre düzeni, nazım, uygulama imar planı, vaziyet planı veya plan değişikliği teklifleri.
4-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Faaliyet alanında Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluş tarafından yer incelemesi yapıldığını gösterir rapor.”
5-Proje ile ilgili olarak daha önceden ilgili kurumlardan alınmış belgeler.
6-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Vekâletname, İmza Sirküleri ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi.
7-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Diğer bilgi ve belgeler.

EK-4

PROJE TANITIM DOSYASI GENEL FORMATI

Başlık Sayfası:
Proje Sahibinin Adı:
Adresi:
Telefon, GSM ve Faks Numarası:
e-posta:
Projenin Adı:
Proje Bedeli:
Proje İçin Seçilen Yerin Açık Adresi (İli, İlçesi, Mevki):
Projenin ÇED Yönetmeliği Kapsamındaki Yeri (Sektör, Alt Sektör): Projenin Ana NACE Kodu:
Projenin İlgili Faaliyetlerinin NACE Kodları:
Raporu Hazırlayan Çalışma Grubunun /Kuruluşun Adı:
Adresi:
Telefon ve Faks Numaraları:
Proje Tanıtım Dosyasının Sunum Tarihi:
İçindekiler listesi:
Projenin Teknik Olmayan Özeti:

Bölüm I: Projenin Özellikleri:

a) Projenin ve yerin alternatifleri (proje teknolojisinin ve proje alanının seçilme nedenleri).

b) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Projenin iş akım şeması, kapasitesi, kapladığı alan, yatırım bedeli, teknolojisi, çalışacak personel sayısı.

c) Doğal kaynakların kullanımı (arazi kullanımı, su kullanımı, kullanılan enerji türü vb.).

ç) Projenin inşaat ve işletme aşamasında oluşan her türlü atığın özelliği (cinsi, türü, miktarı vb.) bertarafı ve geri kazanımına yönelik değerlendirmeler.

d) Kullanılan teknoloji ve malzemelerden kaynaklanabilecek kaza riski.

Bölüm II: Proje Yeri ve Etki Alanının Mevcut Çevresel Özellikleri:

a) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Mevcut arazi kullanımı (tarım alanı, orman alanı, planlı alan, su yüzeyi ve benzeri) ve kalitesi, jeolojik ve hidrojeolojik özellikleri.

b) Ek-5'teki Duyarlı Yöreler Listesi dikkate alınarak korunması gereken alanlar.

Bölüm III: Projenin İnşaat ve İşletme Aşamasında Çevresel Etkileri, Öncelikli Etkilerin Belirlenmesi ve Alınacak Önlemler

Bölüm IV: Kümülatif Etki Değerlendirme

Bölüm V: Çevresel ve Sosyal Eylem Planı

V-1: Çevre İzleme Planı

V-2: Sürdürülebilirlik Planı (Sıfır Atık Planı, Trafik Yönetim Planı, Sera Gazı Azaltım Planı, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı vb.).

Bölüm VI:(Değişik: RG-05/03/2026–33187) Notlar, Kaynaklar ve Ekler

1-Proje için seçilen yerin koordinatları,
2-**(Ek:RG-05/03/2026–33187)** Proje alanı ve yakın çevresinin mevcut arazi kullanımını değerlendirmek için; yerleşim alanlarının, ulaşım ağlarının, enerji nakil hatlarının, mevcut tesislerin ve Ek-5'te yer alan Duyarlı Yöreler Listesinde belirtilen diğer alanların (proje alanı ve yakın çevresinde bulunması halinde) yerlerine ilişkin verileri gösterir bilgiler 1/25000 ölçekli hâlihazır harita (çevre düzeni planı, nazım, uygulama imar planı, vaziyet planı veya plan değişikliği teklifleri, topografik harita) üzerine işlenerek kısaca açıklanması, jeoloji haritası, hidrojeoloji haritası ve depremsellik.
3-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Notlar Vekâletname, İmza Sirküleri ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi
4-Proje sahibince onaylı taahhüt yazısı.
5-Başvuru bedelinin ödendiğine dair dekont.
6-**(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** Faaliyet alanında Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluş tarafından yer incelemesi yapıldığını gösterir rapor.
7-**(Ek: RG-05/03/2026–33187)** Diğer bilgi ve belgeler.

EK-5

DUYARLI YÖRELER

Bu Yönetmelik kapsamında bulunan projelere ilişkin yapılacak çalışmalar sırasında başvurulması gereken mevzuatın dökümü aşağıda yer almaktadır. Mevzuatta olabilecek değişiklikler bu bölümün ayrılmaz bir parçasıdır.

1. Ülkemiz mevzuatı uyarınca korunması gerekli alanlar

a) Milli Parklar Kanununun 2'nci maddesinde tanımlanan ve anılan Kanunun 3'üncü maddesi uyarınca belirlenen "Milli Parklar", "Tabiat Parkları", "Tabiat Anıtları" ve "Tabiat Koruma Alanları", b) Kara Avcılığı Kanunu uyarınca belirlenen "Yaban Hayatı Koruma Sahaları, Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ve Yaban Hayvanı Yerleştirme Alanları",

c) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1), (2), (3) ve (5) numaralı alt bentlerinde "Kültür Varlıkları", "Tabiat Varlıkları", "Sit" ve "Koruma Alanı" olarak tanımlanan ve aynı Kanun ile 17/6/1987 tarihli ve 3386 sayılı Kanunun (2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddelerin Eklenmesi Hakkında Kanun) ilgili maddeleri uyarınca tespiti ve tescili yapılan alanlar,

c) Su Ürünleri Kanunu kapsamında olan Su Ürünleri İstihsal ve Üreme Sahaları,

d) **(Değişik: RG-05/03/2026–33187)** İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelikte belirtilen alanlar,

e) Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nde tanımlanan alanlar

f) Çevre Kanunu'nun 9 uncu maddesi uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından "Özel Çevre Koruma Bölgeleri" olarak tespit ve ilan edilen alanlar,

g) Boğaziçi Kanunu'na göre koruma altına alınan alanlar,

g) Orman Kanunu uyarınca orman alanı sayılan yerler, h) Kıyı Kanunu gereğince yapı yasağı getirilen alanlar,

1) Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanunda belirtilen alanlar, i) Mera Kanununda belirtilen alanlar,

j) Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'nde belirtilen alanlar.

2. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli alanlar

a) "Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi" (BERN Sözleşmesi) uyarınca koruma altına alınmış alanlardan "Önemli Deniz Kaplumbağası Üreme Alanlarında belirtilen I. ve II. Koruma Bölgeleri, "Akdeniz Foku Yaşama ve Üreme Alanları".

b) "Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi" (Barcelona Sözleşmesi) uyarınca korumaya alınan alanlar;

1) "Akdeniz'de Özel Koruma Alanlarının Korunmasına Ait Protokol" gereği ülkemizde "Özel Koruma Alanı" olarak belirlenmiş alanlar.

2) Cenova Bildirgesi gereği seçilmiş Birleşmiş Milletler Çevre Programı tarafından yayımlanmış olan "Akdeniz'de Ortak Öneme Sahip 100 Kıyısal Tarihi Sit" listesinde yer alan alanlar. 3) Cenova Deklerasyonunun 17'nci maddesinde yer alan "Akdeniz'e Has Nesli Tehlikede Olan Deniz Türlerinin" yaşama ve beslenme ortamı olan kıyısal alanlar.

c) "Dünya Kültür ve Tabiat Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmesi'nin 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince, Dünya Miras Listesi'ne kaydedilen kültürel ve doğal miras varlıkları.

ç) "Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" (RAMSAR Sözleşmesi) uyarınca koruma altına alınmış alanlar.

d) Avrupa Peyzaj Sözleşmesi.

3. Korunması gereken alanlar

a) Onaylı Çevre Düzeni Planlarında, mevcut özellikleri korunacak alan olarak tespit edilen ve yapılaşma yasağı getirilen alanlar (Tabii karakteri korunacak alan, biogenetik rezerv alanları, jeotermal alanlar ve benzeri).

b) Tarım Alanları: Tarımsal kalkınma alanları, sulanan, sulanması mümkün ve arazi kullanma kabiliyet sınıfları I, II, III ve IV olan alanlar, yağışa bağlı tarımda kullanılan I. ve II. sınıf ile özel mahsul plantasyon alanlarının tamamı.

c) Sulak Alanlar: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suların durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gel-git hareketinin çekilme devresinde 6 metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerler.

ç) Göller, akarsular, yeraltı suyu işletme sahaları.

d) Bilimsel araştırmalar için önem arz eden ve/veya nesli tehlikeye düşmüş veya düşebilir türler ve ülkemiz için endemik olan türlerin yaşama ortamı olan alanlar, biyosfer rezervi, biyotoplar, biyogenetik rezerv alanları, benzersiz özelliklerdeki jeolojik ve jeomorfolojik oluşumların bulunduğu alanlar.

e) **(Ek: RG-05/03/2026–33187)** İçme-kullanma suyu havzaları koruma alanları: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının tabii su toplama alanı içerisinde kalan alanlar.